

UVOD

Uloga kriminalističke tehnike u krivičnom postupku i njen istorijski razvoj

Uloga Kriminalističke tehnike u iznalaženju materijalne istine u krivičnom postupku veoma je velika. U dokaznom postupku pridaje se sve veći značaj materijalnim dokazima, jer je eksperimentalna psihologija dokazala da iskazi svjedoka nisu uvijek pouzdan dokaz zato što zavise od njihovih psiho-fizičkih osobina, koje su veoma različite i strogo individualne. Objektivnost materijalnih dokaza podiže značaj kriminalističke tehnike, koja pronalazi, proučava i tumači materijalne tragove i predmete krivičnih djela.

Uloga Kriminalističke tehnike u utvrđivanju materijalne istine ne smije se, ipak, prenaslagiti do te mjere da se potpuno zanemare iskazi svjedoka. Materijalna istina je najbolje dokazana onda kada se materijalni dokazi potvrde i razjasne iskazima svjedoka, a iskazi svjedoka provjere i potkrijepe materijalnim dokazima.

Istorijski razvoj kriminalističke tehnike ide uporedo sa istorijskim razvojem pravosuđa. Primjena kriminalističke tehnike u rasvjetljavanju i dokazivanju krivičnih djela zavisila je od načina dokazivanja u krivičnom postupku.

U robovlasničkom periodu starog Rima i Atine dokazivanje je vršeno »ordalijama« ili tzv. »božjim sudom« koji se sastojao u tome da osumnjičeni, a nekada i svjedoci, prenose usijano željezo ili vade predmete iz vrelog ulja da bi dokazali svoju nevinost ili istinitost iskaza. Ako bi ovo mučenje izdržali smatralo se da nisu krivi ili da govore istinu, a ako ne bi izdržali proglašavali bi se krivim i kažnjavali.

U srednjem vijeku je važio inkvizitorski postupak u kome je dokazivanje vršeno tzv. torturom. Tortura je značila mučenje osumnjičenog u cilju dobijanja priznanja, a primjenjivala se nekada i prema svjedocima. U to doba se razvila složena tehnika mučenja (rastezanje na točak, čupanje noktiju, čupanje živog mesa usijanim kliještima itd). Kriminalistička tehnika se u ovim periodima nije ni razvijala, jer nije bila ni potrebna. Razvijala se samo tehnika mučenja.